

בית משפט השלום בתל-אביב-יפו6 ביוני 2010
כ"ד בסיון תש"עת"א 13432-08, 13432.1-08 ספקטורמן
נ' לוי

לפני כבוד השופטת שושנה אלמגור, סגנית נשיא

מרים ספקטורמן**התובעת/הנתבעת שכנגד**

ע"י ב"כ עוה"ד טלי בן-סימון ועוה"ד גל עזרא

נגד

גלית לוי**הנתבעת/התובעת שכנגד**

ע"י ב"כ עוה"ד ניר דינס

מיני-רציו:

* ביהמ"ש קבע כי הנתבעת האשימה את התובעת בגנבה באוזני כל חבריה לעבודה על אף שלא בדקה את העניין ולא האמינה בכך בעצמה, על מנת להימנע מתשלום המגיע לתובעת עם פרישתה

* נזיקין – עולות – איסור לשון הרע

הנתבעת כינסה את כל עובדיה וטענה בפניהם, ומאוחר יותר טענה בפני התובעת ובן זוגה, כי התובעת גנבה מהנתבעת חומרים וחוברת דגמים ביומה האחרון כעובדת של הנתבעת. מכאן התביעה בגין לשון הרע.

ביהמ"ש קיבל את התביעה וקבע כי:

לאור הגדרת חוק איסור לשון הרע, ברור כי המייחס עברה פלילית לאדם באוזני מוקריו ועמיתיו לעבודה, כפי שנעשה לתובעת במקרה שלפנינו, מוציא את דיבתו רעה. על המבקש לחסות בצלה של הגנת אמת הפרסום להוכיח במידת ההוכחה הדרושה במשפט האזרחי שאשר פרסם היה נכון, והתנאי הנוסף, המצטבר, הוא שבפרסום היה עניין ציבורי. נטל הוכחת אמת הפרסום מוטל על כתפי הנתבעת. במקרה הנדון הדיבה חמורה כדבעי, באשר הנתבעת ייחסה לתובעת עברות פליליות. לאחר בחינת חומר הראיות קבע ביהמ"ש כי לנתבעת לא היה שמץ ראיה שבהתבסס עליו ניתן לטפול על התובעת האשמה חמורה כל-כך. האשמתה בגנבת ציוד וסודות מסחריים בפרהסיה, באוזני עמיתה הכפופים לנתבעת, הייתה קלוטה מן האוויר ולא הייתה יותר מהבל פה. בנסיבות אלו הנתבעת לא יכולה לחסות בצלה של הגנת תום-הלב. ראשית, הפרסום חרג מתחום הסביר בנסיבות העניין, כך שאין להחיל עליה את חזקת תום-הלב כמובנה בסעיף 16(א) לחוק. על-פי סעיף 16(ב) לחוק, חזקה כי פרסמה את האשמותיה הקשות בחוסר תום-לב, באשר לא טרחה לברר עם התובעת אם יש בהן ממש בטרם השמיעה אותן באוזני עובדיה ולא נקטה אמצעים סבירים להיווכח אם יש אמת בפרסום. יתרה-על-כן, נוכח הראיות אין ספק כי הנתבעת עצמה לא האמינה שדבריה נכונים, ורק נתלתה בהם כאמתלה להחלטה שלא לשלם לתובעת את הכספים שהגיעו לה לאחר שנות עבודתה בחברתה. לפיכך הנתבעת לא זכאית ליהנות מאיזו מן ההגנות שהחוק מקנה.

הנפגע מהוצאת דיבה זכאי לפיצוי בעד הנזק שנגרם לו, ועקרונות פסיקת הפיצוי נגזרים מפקודת הנזיקין. נזק עפ"י הפקודה אינו נזק ממון דווקא, והוא יכול להתבטא גם באבדן נוחות או שם טוב. לפיצוי תכלית כפולה: להעמיד את הניזוק במצב שבו עמד טרם הפגיעה וגם להרתיע אחרים מהוצאת לשון הרע. מטרת הפיצוי התרופתי מתחלקת לשלוש: עידוד רוחו של הנפגע, תיקון הנזק לשמו הטוב ומירוק זכותו לשם טוב. פיצוי כזה לא נועד להעשיר את הניזוק. האשמת אדם במעשה פלילי של גנבה משפילה ומבזה. מטבע הדברים, מפח־הנפש שנגרם לתובעת היה רב עד מאוד, והנתבעת אף הפחידה אותה באמירה השקרית כי הגישה תלונה במשטרה וכי תזומן לחקירה. תחת פרישה לגמלאות בראש מורם נאלצה התובעת לספוג השפלה לפני חבריה לעבודה ובן זוגה, וכל זאת – על לא עוול בכפה.

פ ס ק ם ד י ן

לפני תביעה בעילה של הפרת חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה 1965 (להלן: „החוק“) ותובענה שכנגד בכמה עילות: עילה נזיקית, הפרת הפרטיות, עשיית עושר ולא במשפט, פגיעה בסודות מסחריים והוצאת דיבה.

ה ע ו ב ד ו ת ו ה מ ח ל ו ק ת

הנתבעת היא מעצבת שמלות ערב ושמלות כלה ובעלת החברה, ג.ל. קוטור בע"מ (להלן: „החברה“), שבה הועסקה התובעת כרוקמת ראשית של עבודות יד עד ליום 11.09.2007, שבו פרשה לגמלאות.

עלפי כתב התביעה, ביום 16.09.07 זימנה הנתבעת עובדים בחברה והקרינה בפניהם סרטון שצולם במצלמות האבטחה המתעד את השעה האחרונה ביומה האחרון של התובעת בחברה. הנתבעת נשאה לפני העובדים דברים שמהם עולה כי התובעת ניצלה את יום העבודה האחרון כדי לגנוב פריטים יקרי-ערך המשמשים לעיטור הבגדים המיוצרים בחברה – אבני-חן, פנינים וחרוזים – וכן חוברת המכילה טיוטות עיצובים, וכך גרמה נזק לחברה ולה. הנתבעת הדגישה באוזני הנוכחים את תחושתה כי במעשיה הפגינה התובעת כפיות טובה, והודיעה כי כל מעשיה תועדו וכי הוגשה נגדה תלונה במשטרה. בפגישה שנערכה לאחר מכן, ביום 29.10.07, שוב הטיחה הנתבעת בתובעת, הפעם בפני בן זוגה, האשמה בגנבה, והזכירה את התלונה (משהתברר כי תלונה כזאת לא הוגשה מעולם, לא אתייחס אל התביעה ברכיב זה).

התובעת טוענת כי בהעלותה את ההאשמות נגדה באוזני עובדי החברה ובאוזני בן זוגה הוציאה עליה הנתבעת לשון הרע, כהגדרת המונח בחוק. לשיטת התובעת, הנתבעת השמיעה את ההאשמות בחוסר תוס־לב ובזדון, בכוונה לפגוע בה וכתואנה להימנעות מתשלום הכספים המגיעים לה עם הגיעה לגיל הפנסיה. להשקפת הנתבעת, עומדת לה ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק, ולחלופין זו שבסעיף 15, הואיל וציינה את שסברה בתוס־לב ולפי מצב הדברים שהיה פרוס לפנייה.

ד י ן ו ה כ ר ע ה

הנתבעת

האחריות

אין מחלוקת של ממש על כך שהנתבעת האשימה את התובעת בגנבה באוזני עובדי החברה. זו הגרסה שהציגה בחקירתה הנגדית כשנדרשה להקרנת הסרטון – אף שגם את ההודאה הזאת נתנה בדוחק:

ת,, [...] :
 אני ראיתי את זה מ־2007 ואני מדברת מהזיכרון.
 ש: מי עוד ראה את זה? בחברה.
 ת: ראו חלק.
 ש: נכון שכינסת את העובדים?
 ת: כן.
 ש: את מי כינסת?
 ת: חלק מהעובדים.
 ש: תגידי שמות?
 ת: אינני זוכרת. כינסתי חלק מהעובדים של הייצור.
 ש: מה סיפרת? מה קרה?
 ת: קרה לנו משהו, חברה שלנו. כינסתי אותם ממש בדמעות. אמרתי: קרה לנו דבר כזה, אני ממש פגועה. הייתי בדמעות. אמרתי: פשוט אינני יודעת מה להגיד לכם. אנחנו עובדים פה קשה, כל יום—
 ש: נכון שגם להן אמרת שהלכת למשטרת ישראל?
 ת: זה עושה לנו נזק—
 ש: זה נכון?
 ת: זה קרה יום למחרת. וכמו שאמרתי, הייתי בדרך, ובסוף אמרתי: אני מרחמת עליה, לא אלך למשטרה.
 ש: נכון שאמרתי?
 ת: אינני זוכרת מה אמרתי. בטוח דיברתי על המשטרה.”

(עמ' 67 לפרוטוקול, שורות 3–22; ראו גם סעיף 41 לסיכום טענותיה; תמליל השיחה מיום 14.10.07, נספח ח לתצהיר התובעת)

עדת ההגנה דקלה אליהו (להלן: „אליהו”), שניהלה את בית האפנה של הנתבעת למן חודש יולי ועד מרס 2009, נתבקשה גם היא לתאר בחקירתה את המעמד שבו הוצג הסרטון לעיני חלק מעובדות החברה ונשאלה מה אמרה להן הנתבעת:

ת,, אינני זוכרת – היא אמרה, היא הראתה את הסרט. אינני זוכרת במילים.
 ביהמ"ש: רוח הדברים.
 ש: רוח הדברים.
 ת: היא הסבירה מה רואים בקלטת—
 ש: מה היא הסבירה?
 ת: תראו מה קרה, חברה שלכם גנבה' – ממש אינני זוכרת. המסך היה: אל תגנבו. כי אתן מצולמות. זה המסך.

“[...]

(עמ' 40, שורות 9–15; ההדגשה בכל המובאות – שלי)

גם בשיחה מיום 29.10.07, שבה נכח בן זוגה של התובעת, טומס (נתן) פלדמן (להלן: „פלדמן”), שבה הנתבעת וטענה כי התובעת גנבה מהחברה. זאת נלמד מתמליל השיחה, אשר הוקלטה, שצורף כנספח לתצהירו.

הוכח אפוא כי הנתבעת ייחסה לתובעת את גנבת פריטי הציוד והחוברת הן בפני עובדי החברה הן בפני פלדמן.

סעיף 1 לחוק, המגדיר לשון הרע מהי, קובע לאמור:

„לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
 - (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחדים לו;
 - (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
 - (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו.
- “[...]

במפרסם פרסום שיש בכוחו להביא לתוצאות כאלה יראו אחראי לעוולת לשון הרע. לאור הגדרת החוק, לית מאן דפליג כי המייחס עברה פלילית לאדם באוזני מוקיריו ועמיתיו לעבודה, כפי שנעשה לתובעת במקרה שלפנינו, מוציא את דיבתו רעה.

בסיכום טענותיה (סעיף 50) ניסתה הנתבעת לטעון כי הגם שהציגה לחלק מעובדות החברה את הסרטון ואת התמונה מנקודת מבטה, הייתה שמורה לכל אחת מהן הזכות לשפוט את שראתה במו עיניה ולגבש לה דעה משל עצמה. טענה זו אינה יכולה לעמוד. הנתבעת איננה יכולה להפריח באוזני אחרות האשמה – האשמה שהיא עומדת מאחוריה עד לשעת כתיבת שורות אלו – ואז לנער חוצנה מהדברים שהשמיעה כאילו היו חסרי כל ערך. אינני מפקפקת בשיקול הדעת של העובדות, אך ברי שכושר השיפוט של אדם נתון להשפעה כאשר הוא שומע במעמד צד אחד טענות מסוג זה ומוצג לפניו מה שנטען כי הוא ראה להן, ושהמסקנה שאליה יגיע, בעוד דברי המאשים מהדהדים באוזניו, עלולה להיות מוטה. כפי שאפרט להלן, הסרטון אינו מוכיח את טענת הנתבעת, אבל אף אם היו כל העובדות מרוכזות מאוד בצפייה, סביר בהחלט שאם לא הבחינו במה שהיו „אמורות” להבחין בו, היו עשויות לייחס זאת לחוסר תשומת לב רגעי.

אם כך, הנתבעת פרסמה לשון הרע על התובעת. ואולם החוק מקנה למפרסם לשון הרע כמה הגנות, ויש לבחון אם הנתבעת זכאית ליהנות מאלה שהיא מבקשת לחסות בצלן.

ההגנות

בסעיף 14 לחוק נקבע:

„במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש.”

על המבקש לחסות בצלה של הגנת אמת הפרסום להוכיח במידת ההוכחה הדרושה במשפט האזרחי שאשר פרסם היה נכון (בעניין זה ראו: דנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ נ' קראוס, פ"ד נב(3) 1 [1998] [להלן: „פרשת קראוס"]; ע"א 9462/04 מורדוב נ' ידיעות אחרונות בע"מ, פ"ד ס(4) 13 [2005] [להלן: „פרשת מורדוב”]), והתנאי הנוסף, המצטבר, הוא שבפרסום היה עניין ציבורי. נטל הוכחת אמת הפרסום מוטל על כתפי הנתבעת.

צפיתי בסרטון. התובעת נראית בו מסדרת את שולחן העבודה שלה, מתלבשת, מחבקת את חברותיה לעבודה ונפרדת מהן. בזמן סידור השולחן היא מעבירה ציוד אל המקומות שבהן העובדות האחרות נוהגות לשבת ומשליכה דפי נייר צהובים לפח האשפה. לא הבחנתי בתובעת מכניסה לתיקה ציוד השייך לחברה ואף לא חוברת שצבע דפיה צהוב, אך ראיתי מכניסה לתוך שקית ניילון קופסת פלסטיק שכנראה הביאה בה אוכל.

בסעיף 5.3 לתצהיר עדותה הראשית הצהירה אליהו כי התובעת נטלה שלא כדין אבני חן, אבני קריסטל, חרוזים, דוגמאות תפירה ודוגמאות תכשיטים ואביזרים עת עזבה את העבודה (כן ראו סעיף 6.3 לתצהיר הנתבעת). למשמע תשובותיה בחקירתה הנגדית ברור כי היא איננה מבססת האשמה זו על ראיות כלשהן. לאחר שהוצג הסרטון וניתנה לה הזדמנות לצפות בו שוב, נשאלה אליהו:

„ש: [...] את כותבת, נטילה שלא כדין ממקום העבודה של קריסטלים. מתי היא נטלה קריסטלים?
 ת: כשהיא ניקתה את השולחן שלה.
 ש: את ראית את זה עכשיו?
 ת: אני ראיתי את זה פעם אחת. מה שראיתי זה שהיא ניקתה את הדברים שלה, שמה מתחת לשולחן. מה היה לה מתחת לשולחן – פח או שקית – אינני יודעת.”

(עמ' 36 לפרוטוקול, שורות 26–31)

כשנשאלה הנתבעת, בחקירתה שלה, מה ראתה בסרטון, היא העידה כי לא צפתה בו מאז שנת 2007 (עמ' 66, שורה 31–67, עמ' 67, שורה 3) והשיבה כי ראתה את התובעת מורידה דברים למטה (עמ' 66, שורה 30). אליהו נשאלה אם לאור מה שנראה בסרטון היא מבקשת לחזור בה ממה שהצהירה בסעיף 5.3 לתצהירה. היא ענתה:

„ת: אני רוצה להבהיר שהתצהיר הזה שנכתב, נכתב על־סמך צפייה בקלטת ומה שקרה לאחר מכן – שראינו שהדברים אינם – ולאחר שיחה עם התובעת, כשהנתבעת הלכה ואני הייתי בחדר. אשר לעץ המוצר—
 ש: זה לא מה ששאלתי אותך.”

ת: גם סעיף 5.3 הוא דברים שנעלמו, ועל־פי מה שאני ראיתי בקלטת—
 ביהמ"ש: את הסקת את זה.
 ת: כן."

(עמ' 37, שורות 22–28)

קשה להבין כיצד הסיקה אליהו כי התובעת לקחה אבנים או חרוזים מחדר העבודה על־סמך הצפייה בסרט. בשלב זה קראה באוזניה באת־כוח התובעת את הקטע בתצהירה (סעיף 6 סיפה) שלפיו, [...] התובעת לא הניחה את שהיה על שולחנה בכלי קיבול של חברותיה לעבודה", אשר נכתב בתגובה למוצהר בסעיף 71 לתצהיר התובעת. היא נדרשה להשיב מניין לה הצהרתה זו, והשיבה:

ת:, כי לא ראיתי את זה שם. לא מהסרט. כי חיפשנו את הדברים ולא ראינו אותם.
 ביהמ"ש: אז עוד פעם, את הסקת את זה. זאת מסקנה.
 ת: ברור שאני מסיקה. אם אינני רואה את זה, ברור שזה לא שם."

(עמ' 37, שורה 30–עמ' 38, שורה 1)

העדה לא ידעה לומר כמה חרוזים או אבנים היו מונחים על שולחנה של התובעת עובר לעזיבתה (עמ' 40, שורות 28–29), ובתשובה לשאלת בית המשפט אישרה שאינה זוכרת כמה אבנים וחרוזים יקרים חילקה לה באותו יום (עמ' 42, שורות 19–20). על־כִּלְפַּנִּים, בסרטון, כאמור, ניתן לראות את התובעת מעבירה ציוד מהשולחן שלה אל השולחן של חברותיה. אם כן, עדותה של אליהו לא הותירה רושם מהימן, וניכר כי זו ביקשה לרצות את מעסיקתה לשעבר.

זאת ועוד: בשיחה מיום 14.10.07 אמרה התובעת לנתבעת כי העבירה את החרוזים לשולחנה של עובדת בשם גליה (תמליל השיחה צורף כנספח ח לתצהיר התובעת). כלל ידוע במשפט הוא –

„[...] שמעמידים בעל־דין בחזקתו, שלא ימנע מבית המשפט ראייה, שהיא לטובתו, ואם נמנע מהבאת ראייה רלבנטית שהיא בהישג ידו, ואין לו לכך הסבר סביר, ניתן להסיק, שאילו הובאה הראייה, הייתה פועלת נגדו. [...]”

(ע"א 548/78 פלונית נ' פלוני, פ"ד לה (1) 736, 760 [1980])

גליה לא זומנה ליתן עדות מטעם הנתבעת, ומאחר שעליה מוטל נטל ההוכחה במקרה זה, כמי שמבקשת את הגנת החוק, לחובתה יש לפרש עובדה זו.

שתי עדות הגנה נוספות זומנו דווקא: יפעת אבוקן (להלן: „אבוקן”), אשר החלה לשמש עוזרת אישית לנתבעת כשנה לאחר שעזבה התובעת את החברה, וקרן ארד (להלן: „ארד”), אחותה של הנתבעת שעבדה בחברה למקוטעין. למרבה הצער, עדויותיהן לא סייעו להגנת הנתבעת. אבוקן לא הכירה את התובעת כלל ולא ידעה לומר אם גנבה דבר־מה ממקום עבודתה (עמ' 44–45 לפרוטוקול); ארד לא נכחה ביומה האחרון של התובעת בעבודה (עמ' 44–45 לפרוטוקול).

75), ולמעשה לא הועסקה בחברה בזמנים הנוגעים לתביעה (עמ' 73). הרושם התחדד גם למשמע תשובותיה בחקירתה הנגדית:

ש,, : את ראית את מרים גונבת קריסטל?
 ת: אני לא הייתי ביום שמרים עזבה.
 ש: למה את כותבת זאת?
 ת: על זה התביעה."

(עמ' 78, שורות 27–30)

במכתב מיום 19.09.07 שכתב בשם מרשתו (נספח ב לתצהיר הנתבעת) האשים בא־כוחה של הנתבעת דאז את התובעת, בין היתר, בגנבת ,,כמויות גדולות של אבני חן, קריסטלים, חרוזים ודוגמאות של תכשיטים ואביזרים [...]'' (סעיף 7). בחקירתה הנגדית נשאלה הנתבעת:

ש,, : [...] מה זה כמויות גדולות?
 ת: כמויות גדולות. היו לה על השולחן סלסילות, שאני יכולה להביא אותן – מדובר על כמויות גדולות—
 ש: שאלתי אותך מה זה כמויות גדולות. למה אינך עונה?
 ת: שנייה, אני מנסה לשחרר [צ"ל: ,,לשחרר" – ש' א'] בראש. כמויות גדולות, זה מדובר על עשרות של חבילות ועל מאות של חרוזים מסוגים שונים: פנינים וקריסטלים ולהדבקה, וסוורובסקי – סוורובסקי זה שם של חברה, שאם תעשי, גוגל' את תראי שיש להן [צ"ל: ,,להם" – ש' א'] אלפי מוצרים. מה שאת הראית באולם זה הסוג הכי ג'יפה' שאני אינני משתמשת בו. עשרות אלפים."

(עמ' 59, שורות 16–23)

מצפיייה בסרטון עולה שהנתבעת לא הכניסה ולו חרוז אחד לתיק היד שלה. יתרה מזאת, ניתן לראות בו את התובעת מעבירה ציוד לשולחנותיהן של התופרות. הנתבעת טענה (עמ' 57, שורות 11–14) כי לדעתה, קיים עוד תקליטור שבית המשפט לא צפה בו, אך סרטון אחר שיוכיח את טענת הגנבה לא הוצג. אף־על־פי־כן התעקשה הנתבעת כי התובעת העלימה ציוד משולחן העבודה, וזאת הקישה מהסרטונים, מכך שהחומרים הדרושים לעבודה נעלמו – לטענתה – מהשולחן לאחר שעזבה ומדברי העובדות ששאלה בעניין, שאותן לא זימנה כעדות הגנה (עדותה בעמ' 58–59):

ש,, : ביהמ"ש: אבל את יש לך מצלמות. אז הכול בעייתי.
 ת: למה בעייתי?
 ש: ביהמ"ש: מפני שאם מצלמים, אז זה מה שרואים, לא מה שאת אומרת.
 ת: נכון, ורואים שהשולחן ריק.
 ש: רואים שהשולחן ריק גם קודם.

ת: לא. אז יכול להיות שהורידו את הקטעים הרלוונטיים, אבל אני אביא מה שצריך."

(עמ' 60, שורות 17–22)

טענה זו אינה משכנעת, וחזקה על הנתבעת שאילו היו בידיה צילומים אחרים שבכוחם לאשש טענתה הייתה מתכבדת ומציגה אותם. למותר לציין כי אישרה בחקירתה (עמ' 55) שהמתפרה, משרדי החברה וחנויותיה מצולמים כל העת.

בכתב ההגנה (סעיף 10) טענה הנתבעת כי התובעת נטלה שלא כדין חוברת דגמים אשר הכילה סודות מסחריים הנוגעים לפרטי עיצוב של עיטורי שמלות. התובעת, שעלתה לישראל ממולדובה, השיבה כי עסקינן במחברת שבה טיוטות כתובות רוסית אשר שימשו אותה בעבודתה ואשר נזרקו לפח ביום האחרון. לגרסתה, לא היה בהן עוד צורך משום שהמידע שהכילו – ההוראות לעיטור הדגמים השונים – תורגם לשפה העברית והועתק לקלסרים מסודרים. על כך העידה עדת התביעה עינת ספרא (להלן: ,,ספרא"), אשר עבדה בחברה במחצית השנייה של שנת 2006 כעוזרת אישית לנתבעת וכמנהלת המתפרה (סעיף 6 לתצהירה). זו הסבירה כי התובעת נהגה לתעד בכתב ידה על נייר צהוב, בשפה הרוסית, את עבודתה על כל דגם חדש של פריט לבוש, לרבות משך הזמן שהשקיעה, סוג החרוזים או האבנים שבהם השתמשה ומספרם. כמו-כן העידה כי התובעת הייתה אחראית למלאכת הרקמה ועיטור השמלה ולא לגזירת הדגם, והמידע שנהגה לרשום בפנקס נגע אך לעבודה שעליה הייתה אמונה (סעיף 7 לתצהירה). עלגבי הפנקס הודבקו גם דוגמאות של חרוזים ושל אבנים. התובעת הייתה מתרגמת לספרא את המידע, שכלל הוראות ביצוע וזמני עבודה, לעברית, וזו הייתה רושמת את הדברים בדפי מוצר שתיקה בקלסרי הקולקציות המתאימים. תוכן הדפים וכן הדוגמאות הועברו לתוך הקלסרים, ומאוחר יותר – בהוראת הנתבעת – תועד החומר במחשב החברה. על שולחנה של התובעת, שאצלה ,,נשארו הדפים הצהובים בכתב יד ברוסית ללא דוגמאות של אבנים או חרוזים", נותרו התרשומות בלבד, לשימושה (סעיפים 8–11; ראו גם עדות התובעת בעמ' 26 לפרוטוקול).

בחקירתה הנגדית עמדה ספרא על גרסתה:

ש,, האם נכון שאינך יודעת מה היה המידע שבתוך הבלוק הצהוב?
ת: המידע היה כתוב ברוסית, ואני, עם מרים, העברתי אותו בעברית לקלסר לקולקציה הנוכחית, לשנה הנוכחית."

(עמ' 9 לפרוטוקול, שורות 6–8)

ובהמשך:

,,המידע שהיה בבלוק הצהוב, זה היה מידע שנוגע לעבודות יד, לעיטורים של השמלות, בלבד. וזה היה המידע שהעברתי ממנה אל תוך הדף שנמצא בקלסר של השנה הרלוונטית."

(עמ' 10, שורות 26–27)

ובחקירתה החוזרת שבה והבהירה :

- ת:,, אני עזבתי בדצמבר 2006, כשבועצם בדצמבר אנחנו מוציאים את הקולקציה של 2007, שתהיה מוכנה.
- ש: תפקידך היה להעביר את הקולקציה של 2007 לדפים שבעברית—
- ת: גם לקלטר של 2007, שבו נמצא הדף, ומאוחר יותר העברתי את זה למערכת המחשב של החברה.
- ש: לחדד: האם נשאר משהו בדפים הצהובים האלה שלא הועבר?
- ת: לא."

(עמ' 11, שורות 7–13)

התובעת נשאלה אם המשיכה לרשום בחוברת גם לאחר שספרא עזבה. היא השיבה בשלילה, מן הטעם –

„[...] שבחוברת הזאת[...] הייתי כותבת רק בזמן שהיו עושים קולקציה חדשה. בסוף כל שנה, בדצמבר, היינו עושים חוברת חדשה. בזמן הזה הייתי כותבת, אחֹכך באו המנהלים והיינו מעבירים את זה לקלטר של גלית, והיא הייתה אומרת איך היא רוצה. עינת במקרה הזה אמרה איך גלית רוצה.”

(עמ' 28, שורות 15–19)

ועוד הסבירה, שהפנקס הכיל מידע הדרוש לקולקציות החדשות, שאותן מכינים בחודשיים האחרונים של כל שנה קלנדרית. היינו בחודשים נובמבר ודצמבר 2006 הכינו בחברה את הקולקציה לשנת 2007, ובתחילת 2007 שבו לעבוד לפי הזמנות, עד יצירת הקולקציה הבאה. בתקופה זו לא הייתה מעדכנת את הפנקס (שם, שורות 20–26).

עדת התביעה ליליה אשרוב (להלן: „אשרוב”), אשר עבדה לצד התובעת עד חודש מרס 2007, הצהירה אף היא כי בחברה היה נהוג לתעד את החומר בעברית ולשמור אותו בקלסרים (סעיף 9 לתצהירה). לדבריה (עמ' 13 לפרוטוקול), בפנקס הצהוב נכתב באיזה סוג אבנים יש להשתמש לצורך עיטור השמלות והודבקו בו דוגמאות, אך לא של העיטור כולו (ראו גם עדות התובעת בעמ' 27, שורה 30 ובעמ' 28, שורה 12). אשרוב העידה:

- ת:,, [...] העוזרת של גלית אחֹכך באה, ומרים הסבירה לה, כבר בעברית, שהיא העתיקה את זה לקלטר, בדיוק הוראות של איך לעשות עבודות יד במחוך הזה, בדגם הזה, הספציפי.
- ש: את אמרת מקודם שהדפים היו נלקחים ו... היו רושמים את זה, נכון?
- ת: כן?
- ש: מי רשם את זה?
- ת: עוזרות של גלית.
- ש: את יודעת להגיד שמות?

- ת: עינת ויונתן.
 ש: אבל – עינת התפטרה, או סיימה את העבודה שלה, בדצמבר 2006, ומרים המשיכה לעבוד. מרים עבדה לפחות עד ספטמבר 2007. מה קרה לכל הדגמים האלה?
 ת: אחר־כך יונתן המשיך.”

(עמ' 13, שורה 26–עמ' 14, שורה 4)

התובעת עצמה תיארה את נוהג התייעוד כך :

„אחרי שהעבירו את זה לקלסר, ברגע שהיו באים אליי יונתן ועינת, אני הייתי מתרגמת להם, מעבירים לתוך הקלסר, ואבנים שהדבקתי פה בצד: אבן מספר 4, שלוש שורות, קריסטל – עשרים שורות – היו קורעים את זה ככה ומכניסים בניילון לחלק הזה של הקלסר.”

(עמ' 29, שורות 16–19)

עדותה של ארד חיזקה את המסקנה שהנוהג נשאר בתוקפו גם אחרי חודש מרס 2007. זו אישרה כי היו בחברה עובדים שתפקידם, בין היתר, היה לתרגם את הטקסט הכתוב רוסית שבדפים – שאותם ראתה את התובעת ממלאת – ולהעביר אותו לדף „עץ מוצר” (עמ' 76, שורה 31–עמ' 77, שורה 1). היא נשאלה :

- „ש: נכון שהיו שם גם דוגמאות של חרוזים כאלה, מודבקים?
 ת: כן.
 ש: נכון שכשהעבירו את זה לדפים הלבנים, תלשו את הדוגמאות האלה והעבירו את זה?
 ת: לא יודעת.
לא זוכרת.
 ש: זאת אומרת, העדות שאת מעידה לפנינו היום, שהעבירו את המידע אבל אל [צ"ל: „לא” – ש' א'] את החרוזים שהיו מודבקים—
 ת: קודם כול, מידע אפשר להעביר, לא חייבים להעביר את החרוזים. לכל גזרנית. כי גם חרוזים חדשים אפשר לקחת.
 ש: פה את אומרת שהחרוזים לא חשובים, לדעתך?
 ת: חשובים, אבל אמרתי שלא תלשו את זה מהדף שלה. אמרתי שיכולים לשים חרוזים אחרים.
 ש: וזה מה שעשוי?
 ת: אינני יודעת. אבל בדפי עץ המוצר יש החרוזים האלה. סביר להניח ששמו חדשים.”

(עמ' 77, שורות 16–29)

על החשיבות של קלסרי הקולקציה ניתן ללמוד מדבריה הבאים :

ש,, אז בעצם, אם רציתם לתפור שמלה באותו דגם, הדרך הנכונה
בעיניי היא ללכת לקלסר עם הדפים שהכנתם, ולמצוא שם את
הדוגמה השלמה. לא רק החלק של מרים. גזירה, עבודות יד.
ת: זה נקרא מוצר של דגם. עושים את זה גם בחנויות
בגדים. ולפי זה גם מתמחרים את הדגם."

(עמ' 78, שורות 8-12)

הנתבעת, לעומת זאת, התחמקה ממתן תשובה ישירה כאשר עומתה עם העדויות על נוהג התייעוד (עמ' 63). כאשר
נתבקשה להשיב אם כל המידע שהופיע בדפים הצהובים הועבר לקלסר, השיבה בשלילה (עמ' 65, שורות 5-6). היא
נשאלה:

ש,, איך את מסבירה את זה שבמשך חמש שנים, כל המידע של
החברה על קולקציות נמצא בדפים צהובים ושום דבר לא עובר?
אם זה כל־כך חשוב, איך זה לא עבר?
ת: זה ספציפית לא עבר, כי זה היה מיועד לתופרות שמדברות –
במחלקה, התופרות שמדברות רוסית, והדברים שנמצאים שם
במחלקה, שזה נמצא בקלסר. וגם לא היינו מעבירים – עשרות
דגמים."

(עמ' 65, שורות 9-13)

ובהמשך:

ש,, ביהמ"ש: מה שאת רוצה להגיד לי, גברת לוי, הוא שכל מחלקה
יש לה הדפים הצהובים האלה, ואת אינך מרכזת את
זה בצורה מסודרת?
ת: אני מרכזת, ולפעמים יש דברים שנמצאים אצלם ואינם
מועברים. יש דוגמאות וגזרות שנשארות אצלם.
ש: ולמה זה לא הועבר?
ת: כי יש דברים ספציפיים במחלקה שנמצאים אצלם.
ש: תחליטי: אם זה כל־כך חשוב, למה אינך מעבירה את זה?
ת: כי אני לא חשבתי שהיא תיקח את זה."

(שם, שורות 20-27)

ולבסוף:

ש,, אם הכול ברוסית, איך קרה שמעולם לא תורגם הדבר הזה?
ת: כי אין לנו מעטרות שאינן רוסיות.
לא היו לי, בכל אופן, עד היום."

(עמ' 66, שורות 6–8)

לא התרשמתי כי גרסתה בעניין הייתה כנה.

אליהו עומתה בחקירתה עם עדותן של ספרא ושל אשרוב על הנוהג לתעד את האינפורמציה, והשיבה שייתכן כי הדבר היה לפני תחילת עבודתה (יולי 2007), אך היא אינה יודעת מה התרחש אז בחברה (עמ' 35 לפרוטוקול, שורות 1–7). מכל מקום, החודש וחצי הראשונים לעבודתה חפפו לסוף תקופתה של התובעת שם, אבל אז „לא היה הרבה עץ המוצר“ (עמ' 34, שורות 29–30).

עדויות התביעה, הנתמכות גם בעדות ארד מטעם ההגנה, שלפיהן כל המידע הנוגע לעיטור השמלות תורגם לעברית והועבר, בצירוף הדוגמאות הנחוצות, אל הקלסרים – מקובלות עליי.

אליהו העידה גם שהנתבעת הראתה לה את הסרטון (עמ' 39, שורות 29–30; עמ' 35, שורות 10–15), ונשאלה:

- ש,, : רואים שהתובעת לוקחת את הדפים הצהובים?
 ת: מה שרואים – עברה שנה, קשה לי להגיד לך מה בדיוק ראיתי.
 ש: כמה פעמים ראית?
 ת: פעם אחת, פעמיים אולי.
 ש: אני אשאל אותך שוב, כי זה חשוב: רואים בקלטת שהתובעת לוקחת את הדפים הצהובים?
 ת: מה שראיתי ומה שאני זוכרת הוא שהתובעת הכניסה דברים לתוך שקית.
 ש: אני כרגע מדברת על הדפים הצהובים.
 ת: אינני יכולה להגיד לך אם ראיתי בוודאות אותה שמה את החוברת הזו בתוך שקית.”

(עמ' 35, שורות 21–29)

לאחר שהוקרן הסרט באולם בית המשפט נתבקשה אליהו לעיין שנית בדברים שהצהירה בתצהיר עדותה הראשית (סעיף 5.2). היא נשאלה:

- ש,, : את רוצה לשנות משהו מזה? לאור מה שעכשיו ראינו?
 ת: אינני יודעת – שוב – אינני יודעת לאן הגיעה ה... הדפים האלה.
 ש: את לא ראית?
 ת: אז ראיתי את החלק הראשון.
 ש: מה זאת אומרת, החלק הראשון? ראית חלק מהקלטת הזאת?
 ת: לא ראיתי מה קרה אחרי זה.
 ש: אין אחרי זה. נגמרה הקלטת.
 ת: אֹקֵי. לא ראיתי.
 ש: את עדיין עומדת על זה שהיא נטלה שלא כדין חוברת?

ת: כן.
 ביהמ"ש: איפה ראית את זה? את קוראת למישהו, גנב'.
 ת: אינני אומרת על מישהו שהוא גנב. היא לקחה את החוברת, שמה אותה במקום שהיא לא צריכה להיות בו.
החוברת הזאת, להניח אותה בפח זה גם כן לא המקום שלה.
אין זה סותר את מה שאני כתבתי. בזמנו אינני יודעת איפה היא
שמה את זה. אני לא ראיתי שהיא שמה את זה בפח.
 ש: ולא ראית שהיא שמה בתיק.
 ת: ראיתי שהמנקה באה לנקות. בית המשפט ראה שהיא שמה את
זה בתוך הפח ואני לא ראיתי."

(עמ' 36, שורות 8-25)

כך או אחרת, בחקירתה שלה אישרה התובעת את הנראה בסרטון – כי השליכה את הדפים לאשפה. כאשר נשאלה אם עשתה זאת על דעת עצמה ענתה שחודשים מספר לפני כן שאלה את הנתבעת מה לעשות בטיטות, ולאחר שזו השיבה שאיש לא יבין בלאו הכי את הכתוב בהן זרקה אותן, לא לפני ששמרה אותן עד יומה האחרון בחברה. פירוש הדברים, בעיניה, הוא שהנתבעת הורתה לה לעשות זאת (עמ' 25, שורות 12-20). אין לשכוח כי הנתבעת ידעה בעוד מועד שהתובעת עתידה לעזוב את החברה, ולכן חזקה עליה שדאגה לתעד, על ידי מי מהעובדים, את כל המידע בקלסרים או במחשב, בעברית.

כאמור, צפייה בסרטון מאשרת כי התובעת אכן זרקה את הפנקס לפח, אך בשום פנים ואופן לא נטלה אותו כשיצאה את מקום העבודה. לאור העדויות דלעיל, שלפיהן המידע שהיה רשום בו תורגם ושוּמַר קודם לכן – תחילה בקלסרים ובהמשך במחשבים – אין לומר כי השמדת הדפים גרמה נזק לחברה. יש אפוא לקבוע כי אין אמת בטענה שהתובעת נטלה את הפנקס שלא כדין ושגנבה ממקום עבודתה חומרי גלם יקרים.

עוד אוסיף, כי בפרשת קראוס ציין כבוד השופט תאודור אור:

[...], במקרים לא מעטים, שבהם מיוחסים לנפגע מעשים ופעולות העולים כדי עבירה פלילית[...]. נושא המפרסם בנטל מוגבר להוכיח את אמיתות הפרסום, ביחס לנטל הרובץ עליו בהליכים אזרחיים רגילים. בגדר זה, הכלל הוא, כי נטל הראייה הרובץ על המפרסם כבד יותר, ככל שחומרת המעשים המיוחסים על ידי המפרסם כבדה יותר [...]."

(עמ' 40-41)

באותו עניין אמר חברו, כבוד השופט (כתוארו אז) מישאל חשין:

„כמשל וכדוגמה נצביע על הכלל שנתקבל בהלכה, והמורנו כי בתביעה בגין פרסום לשוֹן־הָרַע יוטל על הטוען אמת בפרסום נטל שכובדו ככובדה של לשוֹן־הָרַע; וככל שלשוֹן־הָרַע תכבד ותלך כן יכבד וילך הנטל להוכיח את האמת שבפרסום. [...]."

(עמ' 89 ; כן ראו ע"א 2657/04 וילדר נ' ניסנקורן
[פורסם במאגרים, [פורסם בבנו] 2006])

כבר בע"א 670/79 הוצאת עתון הארץ בע"מ נ' מזרחי, פ"ד מא (2) 169, 186 (1987) נפסק :

„[...] הכלל הוא, שאמנם אין קיימות אלא שתי מידות הוכחה – המידה הקיימת במשפט הפלילי (מעל לכל ספק סביר) והמידה הקיימת במשפט האזרחי (נטיית מאזן ההסתברות), אלא שבמקרה האחרון, וכשמדובר בטענת אמת הפרסום, עשוי הנתבע להידרש להביא כמות הוכחה, שמידתה תעמוד ביחס מתאים לרצינות תוכן הדיבה[...]”

ואילו בפרשת מורדוב פסק כבוד השופט (כתוארו אז) אליעזר ריבלין :

„[...] בענייננו מייחסת הכתבה למערער מעשה העולה כדי עבירה פלילית. בכגון דא נשמעה הדעה כי על המפרסם מוטל נטל מוגבר להוכיח את אמיתות הפרסום. [...] אדגיש כי לשיטתי לא ברף הוכחה שונה עסקינן – מידת ההוכחה הנדרשת במשפט האזרחי היא אחת: מאזן ההסתברויות. כמובן, יש תמיד לבדוק אם הראיות המונחות לפני בית המשפט, מבחינת משקלן ואיכותן, מקיימות את מידת ההוכחה הזו [...]”

(עמ' 32)

אכן, הדיבה בענייננו חמורה כדבעי, באשר הנתבעת ייחסה לתובעת עברות פליליות. ברם לאחר בחינת חומר הראיות, והסרטון בפרט, אני קובעת כי לנתבעת לא היה שמץ ראיה שבהתבסס עליו ניתן לטפול על התובעת האשמה חמורה כלכך. האשמתה בגנבת ציוד וסודות מסחריים בפרהסיה, באוזני עמיתיה הכפופים לנתבעת, הייתה קלוטה מן האוויר ולא הייתה יותר מהבל פה. בנסיבות אלו אין הנתבעת יכולה לחסות בצלה של הגנת תוס'הלב. ראשית, הפרסום חרג מתחום הסביר בנסיבות העניין, כך שאין להחיל עליה את חזקת תוס'הלב כמובנה בסעיף 16א לחוק. למעשה, עלפי סעיף 16ב לחוק, חזקה כי פרסמה את האשמותיה הקשות בחוסר תוס'הלב, באשר לא טרחה לברר עם התובעת אם יש בהן ממש בטרם השמיעה אותן באוזני עובדיה (עדותה בעמ' 56 לפרוטוקול) ולא נקטה אמצעים סבירים להיווכח אם יש אמת בפרסום. ית'עלכן, מתקיימת כאן החלופה שבסעיף 16א(1), שכן הדבר שפורסם לא היה אמת, ונוכח הראיות שהוצגו לי אין ספק כי הנתבעת עצמה לא האמינה שדבריה נכונים, ורק נתלתה בהם כאמתלה להחלטה שלא לשלם לתובעת – עובדת שהעסיקה במשך שבע שנים לפחות – את הכספים שהגיעו לה לאחר שנות עבודתה בחברתה (במאמר מוסגר יצוין שהתובעת הגישה גם תביעה לבית הדין האזורי לעבודה בתל'אביב-יפו [עב 2326/08]). תימוכין למסקנה ניתן למצוא בתמליל השיחה מיום 29.10.07, שבה נכח פלדמן (נספח ח לתצהיר התובעת). שם מובאים מפי הנתבעת הדברים הבאים :

„[...] אם היא רוצה להחזיר לי את הדברים אין בעיה. נסגור את העניינים בינינו, אני אבטל את התלונה במשטרה ונסגור עניין. ...אם היא לא יכולה לביא [כך במקור – ש' א'] לי את הדברים, אין מה לעשות.

אני אצטרך לקזז לה את זה מהסכום שמגיע לה. אין מה לעשות אני צריכה לקזז לה את הסכום [...]”

(עמ' 75 לתמליל, שורות 2-6)

כמו־כן נרשם שהנתבעת אמרה לתובעת ולבן זוגה :

„אני פשוט רציתי להבהיר לכם את המצב של מרים. המצב של מרים הוא כזה שלנו יש סרט שמתועד שהיא ביום, אתה לא יודע, היא ביום שהיא הייתה פה היא לקחה חוברת עם כל הדגמים שלנו[...]”

(עמ' 73, שורות 19-22)

„זה הרבה חומרים של קריסטלים וחרוזים. השולחן שלה היה מפוצץ בדברים, למחרת היה ריק. [...]”

(עמ' 74, שורות 6-7)

„הסרט בתחנת המשטרה. אני זומנתי[...]”

[...]

יזמנו אותה אל תדאג.”

(שם, שורות 18-20)

„[...] אני באתי להציל אותך, את רוצה לשבת בכלא? [...]”

(עמ' 77, שורות 13)

„גנבת לי מליונים. להתראות החוצה. החוצה. החוצה שלום”.

(עמ' 80, שורה 4)

ובשיחה שניהלו השתיים כשבועיים קודם לכן, ביום 14.10.07, אמרה הנתבעת לתובעת בין היתר :

„ראינו שלקחת. זה צולם במצלמה.”

(עמ' 6, שורה 10)

„כל העובדים פה, תשאלי את החברות שלך כל העובדים היו בחדר וכולם ראו את הסרט שלך איך את אוספת את כל הדברים לפני שאת הולכת[...]”

(עמ' 12, שורה 6-8)

„הסרט כבר נמצא במשטרה.”

(עמ' 12, שורה 10)

„תחזירי לי מחר את כל הדברים בחזרה ותקבלי את הצ'ק שלך. הצ'ק שלך מוכן.“

(שם, שורות 13–14)

„אני לא רבה אתך, אני מקבלת את הדברים שלי בחזרה את מקבלת את הצ'ק.“

(עמ' 14, שורות 7–8)

„[...] הסרט נמצא במשטרה. אנחנו לא מראים את הסרט.“

(עמ' 19, שורה 4)

„העובדים כולם ראו, עשינו פה הקרנה.“

(עמ' 22, שורה 7)

כזכור, הנתבעת לא הגישה במשטרה תלונה נגד התובעת. כל שחפצה לעשות היה להלך עליה אימים ולהתנער מחובתה עלפי דין לשלם לה פיצויים בתום העבודה בשירותה. הנתבעת הגדילה לעשות כאשר בשיחה המוקדמת מבין השתיים האשימה את התובעת בגנבה מיד לאחר שהודיעה לה כי היא יכולה לחזור לעבודה ללא כל בעיה (עמ' 5, שורה 18 לתמליל השיחה, נספח ח לתצהיר התובעת). הדעת והשכל הישר נותנים שאילו סברה באמת ובתמים כי בגנבת עסקינן, לא הייתה מעלה הצעה כזאת שניות ספורות קודם לכן.

לאור כל המקובץ יש לקבוע כי הנתבעת, אשר הוציאה לשון הרע על התובעת וייחסה לה עברות פליליות, אינה זכאית ליהנות מאיזו מן ההגנות שהחוק מקנה.

הפיצוי

הנפגע מהוצאת דיבה זכאי לפיצוי בעד הנזק שנגרם לו, ועקרונות פסיקת הפיצוי נגזרים מ**פקודת הניזוקין** [נוסח חדש]. „[נזק]“, עלפי הפקודה, אינו נזק ממון דווקא, והוא יכול להתבטא גם באבדן נוחות או שם טוב. לפי ההלכה, לפיצוי תכלית כפולה: להעמיד את הניזוק במצב שבו עמד טרם הפגיעה וגם להרתיע אחרים מהוצאת לשון הרע (**רע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד נה(5) 510 [2001] [להלן: „פרשת אמר“]**, עמ' 522–523; **ע"א 802/87 נוף נ' אבנרי, פ"ד מה(2) 489, 493 [1991]**). מטרת הפיצוי התרופתי מתחלקת לשלוש: עידוד רוחו של הנפגע, תיקון הנזק לשמו הטוב ומירוק זכותו לשם טוב. פיצוי כזה לא נועד להעשיר את הניזוק (פרשת אמר, עמ' 524–525). שיקולים רבים יש להביא בחשבון בשעת קביעת סכום הפיצוי, וכדברי בית המשפט העליון בפרשת אמר:

„בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע יתחשב בית־המשפט, בין היתר, בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב ובסבל שהיו מנת חלקו ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד. הבחינה

היא אינדיווידואלית. אין לקבוע, תעריפים'. בכל מקרה יש להתחשב בטיב הפרסום, בהיקפו, באמינותו, במידת פגיעתו ובהתנהגות הצדדים. אכן, התנהגותו של הניזוק לפני פרסום ולאחריו עשויה להוות אמצעי שבעזרתו ניתן לעמוד על נזקו. בדומה, התנהגותו של המזיק אף היא עשויה להשפיע על שיעור הנזק והערכתו. כך, למשל, התנצלות על דברי לשון הרע עשויה להקטין את הנזק שהם גרמו ובכך להשפיע על שיעור הפיצויים (ראו סעיף 19 לחוק). חומרת הפגיעה ברגשותיו של הניזוק ובשמו הטוב נמדדת לעתים בחומרת מעשיו וביטוייו של המזיק. ודוק, אין בכך פיצוי עונשי. זהו נזק מוגבר המביא לפיצוי מוגבר [...] בשל התנהגות המזיק. כך, למשל, מזיק היודע כי דבריו אינם אמת והעושה כל מאמץ בבית־המשפט להוכיח את אמיתותם, עשוי לגרום להגברת נזקו של הניזוק ובכך להגביר את הפיצוי שלו הוא יהיה זכאי."

(עמ' 525)

האשמת אדם במעשה פלילי של גנבה משפילה היא ומבזה. מטבע הדברים, מפא־הנפש שנגרם לתובעת היה רב עד מאוד, והנתבעת אף הפחידה אותה באמירה השקרית כי הגישה תלונה במשטרה וכי תזומן לחקירה. תחת פרישה לגמלאות בראש מורם נאלצה התובעת לספוג השפלה לפני חבריה לעבודה ובן זוגה, וכל זאת – על לא עוול בכפה. פלדמן הצהיר:

„כתוצאה מהאשמות שהאשימה גלית לוי את מרים, השפלתה והצגתה כגנבת, בקרב האנשים שהיו לאורך כל שנות עבודתה חברותיה הקרובות ביותר ובפני כבן זוגה, מתקשה מרים לתפקד כפי שתפקדה בעבר, אינה מצליחה לישון בלילות, מתעוררת משנתה מידי פעם, כשהיא בוכה על הכפשת שמה לשווא, ואף החלה לטול תרופות הרגעה.”

(סעיף 23 לתצהירו)

עדותו אמינה ומקובלת עליי.

סעיף 7א(ג) לחוק קובע:

„במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן (ב), ללא הוכחת נזק.”

בהביאי בחשבון את כל השיקולים דלעיל, ולאחר ששוכנעתי כי ההאשמות הושמעו מתוך מניע פסול – אני קובעת כי הנתבעת תפצה את התובעת בסך של 80,000 ₪.

התביעה ששכנגד

לאחר הגשת התביעה העיקרית פורסמה באחד המקומונים כתבה שדיווחה עליה (נספח לכתב התביעה שכנגד). בכתב התביעה שכנגד טענה הנתבעת (לשם הנוחות, אמשך לכנות את בעלת־הדין בכינויים שבהן כונו עד הנה) כי התובעת היא המקור לכתבה. התובעת הכחישה זאת כלה ונחרצה (סעיף 26 לתצהירה במסגרת התביעה שכנגד), ועמדה על גרסתה בחקירתה הנגדית (עמ' 29 לפרוטוקול, שורות 1–4). ואמנם, הנתבעת לא השכילה להוכיח כי התובעת היא שהעבירה את המידע לעיתון (ראו עדותה הפתלתולה בעמ' 67, שורה 29–עמ' 69, שורה 10, ובמיוחד בעמ' 68, שורות 19–20).

עילה נוספת לתביעה שכנגד היא עשיית עושר ולא במשפט. גם עילה זו נדרשה הנתבעת להסביר בחקירתה הנגדית:

- ש: איזה דגם הועתק?
 ת: החוקרים הפרטיים שלי... עושים בדיקות על הנושא הזה.
 ש: יש משהו שהם העלו עד עכשיו?
 ת: אני לא אגיד.
 ש: זו תביעה על סודות.
 ת: ותביעה על לשון הרע. ההתעשרות שלא כדין, זה ברגע שאתה לוקח את החוברת עם כל העיצובים של החברה, ומן הסתם, מנגד אם אתה לוקח חרוזים וכל זה, זה מראה שאתה הולך לעשות עם זה משהו. ובאותו זמן אני מקבלת טלפון מלקוחה שאומרת שהיא תופרת בבית. החרוזים האלה, זה יעלה המון כסף. מה פשוט [צ"ל: ,,פשוט" – ש' א'] יותר מלקחת בתיק שלה את כל החרוזים הביתה...?
 ש: יש לך ראייה אחת שמרים עשתה את זה? אציג לך את זה: אין לי ספק שאילו הייתה לך ראייה אחת שמרים עשתה חס ושלום דגם שלך בבית – את היית מביאה את זה. נכון?
 ת: אני הייתי...
 ש: היית מביאה?
 ת: זה לא רלוונטי. אני אתייעץ עם בא־כוחי, אינני יודעת.
 ש: אז אם נסכם, אין לך ראיות להתעשרות שלא כדין של מרים בתיק הזה.
 ת: יש לי ראיות.
 ש: אילו ראיות?
 ת: שהיא לקחה את החרוזים, והיא לקחה את החוברת – מבחינתי,

זאת התעשרות שלא כדין."

(עמ' 70, שורות 10–29)

בראות עיני הנתבעת, מעשים אלו עולים גם כדי פגיעה בפרטיותה.

כפי שקבעתי לעיל, הטענה כי התובעת נטלה שלא כדין ציוד מהחברה היא טענת שווא, ולא הוצגה ראיה לכך שהתובעת העתיקה את דגמי השמלות המיוצרים בחברה. מכאן שלעילת עשיית עושר ולא במשפט אין על מה שתסמוך, וגם לא לעילת הפרת הפרטיות. משכך, אני דוחה את התביעה שכנגד על כל עילותיה.

ט ו ף ם ד ב ר

התביעה מתקבלת בחלקה, באופן שאני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובעת סך של 80,000 ₪. סכום זה יישא ריבית והפרשי הצמדה כחוק מהיום ועד למועד התשלום המלא בפועל. הנתבעת תישא בהוצאות המשפט, וכן תשלם לתובעת שכ"ט רחת עור־דין בסך 15,000 ₪, בתוספת מס־עֶרְמוֹסֶף ובצירוף ריבית והפרשי הצמדה כחוק מהיום ועד למועד התשלום המלא בפועל.

התביעה שכנגד נדחית. התובעת שכנגד תשלם לנתבעת שכנגד את הוצאות המשפט וכן שכ"ט רחת עור־דין בסך 10,000 ₪, שאליו ייתוספו ריבית והפרשי הצמדה כחוק מהיום ועד למועד התשלום המלא בפועל.

ניתן בלשכתי היום, כ"ד סיוון תש"ע (6 ביוני 2010).

שושנה אלמגור 54678313-13432/08

המזכירות תשגר פסקהדין לבאי־כוח הצדדים.
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)